

MIG ANY

21 de Febrer de 2026

XIXONA



Fila "La Caneta"

Fila Ximane
de Xixona



DECATZES



LLAURADORS



I Concurs del Cartell Anunciador del Mig Any de Xixona

Neus Iborra López i Aroa Sánchez Delgado

Hidraqua es ahora **Veolia**



Nueva marca, misma esencia.

Cambiamos de marca para reforzar nuestra pertenencia a un grupo global de servicios medioambientales, con fuerte arraigo local, comprometido con mejorar la calidad de vida de las personas. Cambiamos para seguir garantizando el acceso a un bien esencial como es el agua, ofreciendo el mejor servicio en más de 70 municipios en la Comunidad Valenciana.

A partir de ahora, somos Veolia.

 HIDRAQUA es ahora





Jonathan Gras Murillo

President de la Federació
de Sant Bartomeu i Sant Sebastià

Juan Carlos Ramos Candela

President de l'Asociación
Cultural y Festeria de los Heladeros

Bon Mig Any a tots:

Des de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià i l'Associació Cultural del Gelador, ens complau un any més dedicar-vos unes paraules en esta data tan esperada per tots amb ganes i il·lusió.

Un dia en què els carrers de Xixona tornen a omplir-se d'ambient fester, un xicotet aperitiu abans de les nostres festes, però carregat d'emocions. Les dues festes de la nostra ciutat, unides en un sol ritme, el de la música. Al compàs de marxes i pasdobles, Xixona demostra que és festeria.

El Mig Any ja està aquí, esperem que ho passeu bé i que ho gaudiu, però sempre... amb coneixement!!!

Feliz Mig Any a todos:

Desde la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià y la Asociación Cultural del Heladero, nos complace un año más dedicaros unas palabras en esta fecha esperada por todos con ganas e ilusión.

Un día en el que las calles de Xixona vuelven a llenarse de ambiente festero, un pequeño aperitivo antes de nuestras fiestas, pero cargado de emociones. Las dos fiestas de nuestra ciudad unidas en un solo ritmo, el de la música. Al compás de marchas y pasodobles, Xixona demuestra que es festeria.

El Mig Any ya está aquí, esperamos que lo paséis bien y lo disfrutéis, pero siempre... amb coneixement!!!

PROGRAMACIÓ del MIG ANY 2026

Divendres 13 de febrer

19.00h. Inauguració de les exposicions dels concursos del cartell anunciador, fotografia festera i dibuix infantil

Presentació del Llibret del Mig Any amb la guanyadora del XI Concurs de Relats Festers.

Casa de Cultura

Dissabte 14 de febrer

D'11.00 a 13.30h. Exposició

Casa de Cultura

11.00h. Assemblea General amb lectura de la Crònica Festera 2025

Sala de conferències de la Casa de Cultura

Diumenge 15 de febrer

D'11.00 a 13.30h. Exposició

Casa de Cultura

12.00h. Concert de la Banda Jove de l'Agrupació Artísticomusical "El Trabajo" de Xixona, dirigida per Claudia Delgado Mira

En el descans s'entregaran els premis dels concursos de dibuix infantil i caps d'esquadra infantil.

Cine de Dalt

De dilluns 16 a 20 de febrer

De 17.00 a 21.00h. Exposició

Casa de Cultura

Dilluns 16 de febrer

20.00h. Campionat de cotos

Kàbila dels Geladors

Dimarts 17 de febrer

18.00h. Xarrada-simposi sobre història de les nostres festes, a càrrec de Bernardo Garrigos

Sala de conferències de la Casa de Cultura

20.00h. Campionat de cotos.

Quarts de final.

Kàbila dels Geladors

Dimecres 18 de febrer

18.00h. Taula redona festera:

"El futur de les nostres festes".

Sala de conferències de la Casa de Cultura

20.00h. Campionat de cotos

Semifinals.

Kàbila dels Geladors

Dijous 19 de febrer

18.00h. Xocolatada

Kàbila dels Geladors

20.00h. Campionat de cotos

Final.

Kàbila dels Geladors

Divendres 20 de febrer

20.30h. Concert del Mig Any 2026 de l'Agrupació Artísticomusical "El Trabajo" de Xixona, dirigida per Enrique Montesinos Parra

Durant l'intermedi, la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià entregà els premis dels concursos de cartell anunciador del Mig Any, cartell anunciador de festes 2026, fotografia, relats festers, petanca, frontó, cotos i retreta. Per la seua banda, l'Associació Cultural i Festera del Gelador entregà els premis dels tornejos de

cotos, parxís, retreta i trofeu Interco-
tos festers.

Cine de Dalt

Dissabte 21 de febrer

10:45 h. Mascletà.

Plaça de les Monges

11.00 h. Desfilada de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià i l'Associació Cultural i Festera del Gelador, amb el següent orde:

- 1.** Delegats del bàndol moro portant la seua bandera.
- 2.** Delegats del bàndol cristià portant la seua bandera.
- 3.** Capità i banderera del bàndol cristià, capitanes del bàndol moro, capitans de les Festes dels Geladors.
- 4.** Membres de la Junta Directiva de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià, membres de la Junta Directiva de l'Associació Cultural i Festera del Gelador, acompanyats per la banda de música de la filà Moros Vermells.

En arribar a l'Ajuntament es llançarà una traca.

11:30 h. Desfilada de totes les filaes amb el següent orde:

- Filaes del bàndol moro de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià
 - 1.** Moros Grocs
 - 2.** Kaimans
 - 3.** Moros Verds
 - 4.** Marrocs
 - 5.** Moros Vermells

- Filaes del bàndol moro de l'Associació Cultural i Festera del Gelador

6. Moros Blaus

7. Califes

- Filaes del bàndol cristià de l'Associació Cultural i Festera del Gelador.

8. Almogàvers

9. Templaris

- Filaes del bàndol cristià de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià

10. La Canyeta

11. Cavallers del Cid

12. Pirates-Marins

13. Llauraors

14. Contrabandistes

19.00 h. Desfilada del Mig Any, amb el mateix orde que pel matí.

INSTRUCCIONS

- Les desfilades hauran de començar a l'hora indicada i les eixides seran cada 10 minuts, amb un màxim de 30 minuts per a realitzar tot el recorregut.
- Les bandes de música portaran el seu uniforme oficial i no podran desfilat amb gel·labes.
- Els festers hauran d'anar uniformats amb el trage oficial de la seua filà per al Mig Any i no es permetrà desfilat a persones que no complisquen este requisit, ja que l'incompliment d'esta norma serà motiu de sanció a la filà.
- Si alguna filà perdere l'orde d'eixida, sense motiu justificat, no participará en la desfilada.
- Les bandes de música hauran de trobar-se 5 minuts abans de l'hora prevista de la seua eixida perquè els actes comencen a l'hora exacta.



Transportes Nacionales e Internacionales



Transportes EL COMTAT, Coop. V.

Avgda. País Valencià, 4

Tel.: 96 559 06 71

03820 COCENTAINA (Alicante)

e-mail: tcomtat@gmail.com

OPTO

Centre de visió integral

Òptica: lents monofocals i progressives

Contactologia avançada

Ortoqueratologia

Teràpia visual

Unitat d'ull sec

Salut visual

☎ 662561588

📍 C/ Alacant núm 2, local 1, XIXONA

🌐 www.optoxixona.es



BONES FESTES !



TOD LO QUE NECESITAS PARA LAS FIESTAS

Artistas - Orquestas - Discomóviles
Charangas - Hinchables - Fiesta de la Espuma
Sillas y Mesas - Carpas - Menaje
Vallas - Aseos Portátiles

JAVIER PAREDES - Tel. 609 729 286

elcastellano00@gmail.com

Polígono La Cerámica, Parcela 3



DALMAPACK INVEST S.L.

Embalajes flexibles

PROGRAMACIÓN del MIG ANY 2026

Viernes 13 de febrero

19:00 h. Inauguración de las exposiciones de los concursos del cartel anunciador, fotografía festeria y dibujo infantil

Presentación del Llibret del Mig Any con la ganadora del XI Concurso de Relatos Festeros.

Casa de Cultura

Sábado 14 de febrero

De 11:00 h. a 13:30 h. Exposición

Casa de Cultura

11:00 h. Asamblea General con lectura de la Crónica Festeria 2025

Sala de conferencias de la Casa de Cultura.

Domingo 15 de febrero

De 11:00 h. a 13:30 h. Exposición

Casa de Cultura

12:00 h. Concierto de la Banda Jove de l'Agrupació Artísticomusical "El Trabajo" de Xixona, dirigida por Claudia Delgado Mira

En el descanso se entregarán los premios de los concursos de dibujo infantil y cabos de escuadra infantil.

Cine de Dalt

De lunes 16 a 20 de febrero

De 17:00 h. a 21:00 h. Exposición

Casa de Cultura

Lunes 16 de febrero

20:00 h. Campeonato de cotos

Kábila de los Heladeros

Martes 17 de febrero

18:00 h. Charla-simposio sobre historia de nuestras fiestas, a cargo de Bernardo Garrigós

Sala de conferencias de la Casa de Cultura

20:00 h. Campeonato de cotos

Cuartos de final.

Kábila de los Heladeros

Miércoles 18 de febrero

18:00 h. Mesa redonda festeria: "El futuro de nuestras fiestas".

Sala de conferencias de la Casa de Cultura

20:00 h. Campeonato de cotos

Semifinales.

Kábila de los Heladeros

Jueves 19 de febrero

18:00 h. Chocolatada

Kábila de los Heladeros

20:00 h. Campeonato de cotos Final.

Kábila de los Heladeros

Viernes 20 de febrero

20:30 h. Concierto del Mig Any 2026 de la Agrupación Artísticomusical "El Trabajo" de Xixona, dirigida por Enrique Montesinos Parra

Durante el intermedio, la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià entregará los premios de los concursos de cartel anunciador del Mig Any, cartel anunciador de fiestas 2026, fotografía, relatos festeros, petanca, frontón, cotos y retreta. Por su parte, la Asociación Cultural y Festeria del Heladero entregará los premios de los torneos

de cotos, parchís, retreta y trofeo Intercotos festeros.

Cine de Dalt

Sábado 21 de febrero

10:45 Mascletà.

Plaza de las Monjas

11:00h. Desfile de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià y la Asociación Cultural y Festeria del Heladero, con el siguiente orden:

1. Delegados del bando moro portan- do su bandera.
2. Delegados del bando cristiano por- tando su bandera.
3. Capitán y abanderada del ban- do cristiano, capitanas del bando moro, capitanes de las Fiestas de los Heladeros.
4. Miembros de la Junta Directiva de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià, miembros de la Jun- ta Directiva de la Asociación Cultu- ral y Festeria del Heladero, acompa- ñados por la banda de música de la filà Moros Vermells.

Al **llegar al Ayuntamiento** se lanza- rá una traca.

11:30h. Desfile de todas las filaes con el siguiente orden:

- Filaes del bando moro de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià
 1. Moros Grocs
 2. Kaimans
 3. Moros Verds
 4. Marrocs
 5. Moros Vermells

- Filaes del bando moro de la Asociación Cultural y Festeria del Heladero

6. Moros Blaus

7. Califes

- Filaes del bando cristiano de la Asociación Cultural y Festeria del Heladero

8. Almogàvers

9. Templarios

- Filaes del bando cristiano de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià

10. La Canyeta

11. Cavallers del Cid

12. Pirates-Marinos

13. Llauraors

14. Contrabandistes

19:00h. Desfile del Mig Any, con el mismo orden que por la mañana.

INSTRUCCIONES

- Los desfiles deberán empezar a la ho- ra indicada y las salidas serán cada 10 mi- nutos, con un máximo de 30 minutos pa- ra realizar todo el recorrido.
- Las bandas de música llevarán su uni- forme oficial y no podrán desfilas con chilabas.
- Los festeros deberán ir uniformados con el traje oficial de su filà para el Mig Any y no se permitirá desfilas a personas que no cumplan este requisito, ya que el incum- plimiento de esta norma será motivo de sanción a la filà.
- Si alguna filà perdiese el orden de sa- lida, sin motivo justificado, no participa- rá en el desfile.
- Las bandas de música deberán encon- trarse 5 minutos antes de la hora prevista de su salida para que los actos empiecen a la hora exacta.



CRAMOTOR



Felix Mig Any Xixona!

Mecànica Ràpida

Diagnòsis Multimarca

Inyecció

Diesel

Direcció

Frenos y ABS

Electrònica

Aire Acondicionado

Pre ITV

Suspensió

C/ Montnegre, s/n Pol. Ind. Segorb

03100 JIJONA (Alicante)

Telf.: 965 613 095

E-mail: automovilescorcoles@hotmail.com

L'acadèmia

CENTRE D'ESTUDIS

PRIMÀRIA - E.S.O - BATXILLERAT - SELECTIVITAT - PROVÉS D'ACCÉS A CICLES FORMATIUS



PRIMÀRIA I E.S.O

Classes de reforç en totes les matèries
Tècniques d'estudi · Valencià · Castellà



CIÈNCIES

Matemàtiques · Física · Química
Economia · Comptabilitat



ENGLISH

Infantil i Primària · E.S.O i Batxillerat
Preparació E.O.I (A2, B1, B2...) · Pràctiques d'oral

lacademia.xixona@gmail.com

636 801 036

C/ Ausiàs Carbonell, 4 entr.

MÉS ENLLÀ DEL RESPLENDOR

XI Concurs de relats festers de Xixona

Sofia Chisvert i Navarro

"L'aire estava carregat de pólvora i d'ametles acabades de coure, la menuda ho percebia tot, sense imaginar que estava absorbint segles d'història".

L'àvia la sostenia entre els seus braços, mentre els primers tambors arribaven a la plaça. La música, els vestits, els riures... semblaven il·luminar el somriure de la xiqueta, la qual agitava les seues mans sense saber encara el per què. Tot era nou i confús per a la xiqueta, però va deixar que tot això s'instal·lara en la seua memòria com un primer idioma secret.

Els seus ulls s'omplien de màgia i curiositat en vore al seu pare amb un abillament una mica diferent. Orgullós d'això, lluïa el trage de marroc. Cada detall, des de les sabates punxegudes fins als accessoris metàl·lics, parlaven de la mescla entre poder, elegància i tradició

La seua àvia li contava les històries del seu pare com a xiquet en els Marrocs acompanyant-les de fotografies i alguna anècdota contada per ell. La xiqueta, fins i tot indefensa, començava a entendre el batec d'un poble sencer. Era un aprenentatge silenciós, fet de mirades, riures i cançons que, a poc a poc, l'anaven unint a l'essència de Xixona.

Sabia que la criatura encara no comprenia res del que succeïa, però també

era conscient que les emocions, igual que els amors veraders, se sembren abans d'entendre's.

Abans d'arribar a fer els seus primers passos, ja portava la samarreta de marroca, que amb un somriure d'orella a orella lluïa enmig de la plaça. Desfilava als braços del seu pare, al costat de tots els seus amics i respectius fills.

Cinc anys després, la xiqueta ja no dormia entre els braços de la seua àvia: caminava al costat d'ella, de la mà, seguint els seus passos i amb els ulls ben oberts. La seua àvia l'observava amb tendresa i orgull ja que en ella veia el reflex de la seua pròpia il·lusió de quan era xiqueta. La neta no comprenia del tot les paraules que escoltava, "capità" "ambaixada" "diana", però les anava sentint familiars, com si formaren part d'un llenguatge que, a poc a poc, anava aprenent.

Sofia va anar fent-se major i cada vegada li agradava més escoltar les històries de la seua àvia. Conforme passejaven li ensenyava alguns dels racons més especials de la seua joventut: el portal on veia passar cada any als capitans, la cantonada en la qual aplaudia als músics, el carreró en

el qual es va fer el seu primer bes sent ella contrabandista i ell marroc... Cada racó guardava un record, un secret, i Sofía, l'escoltava com si d'alguna cosa valuosíssima es tractara. En eixe instant, la xiqueta va comprendre que la festa no era només música i desfilades. Era una manera de sentir, de recordar, de pertànyer.

Van anar passant els anys i com cada Agost, abandonava València per a tornar al poble. Ja no necessitava caminar de la mà de la seua àvia, no obstant això, sempre la buscava, com buscant l'arrel invisible que sostenia la festa.

Es despertava el divendres impacient, amb ganes de desdejunar al costat de la seua germana i cosins en la càbila. Passaven les hores al carrer escoltant el soroll de les trompetes i els riures dels festers.

El seu dia favorit era el dissabte sense cap mena de dubtes.

Saltava del llit per a despertar a la seua àvia. Caminaven juntes fins a arribar a la plaça on escoltarien l'himne del poble al costat del germà de la seua àvia: Luis Garrigós, que com exalcalde de Xixona, li recordava als seus anys com a representant del poble. Es tractava d'un moment especial, únic i emocionant. Els músics van començar a tocar i la xiqueta va sentir cada nota en la pell. Li van explicar que eixe himne era molt més que

música: era la memòria de generacions, la veu dels que ja no estaven, la celebració de tot el que Xixona era, va ser i seria.

L'àvia emocionada, va comprendre que la xiqueta no sols ho admirava sinó que ho sentia. L'himne, amb les seues notes i els seus silencis, omplia els racons de la plaça, aconseguint que el poble sencer respirara el mateix ritme. En acabar, la plaça es va omplir d'aplaudiments i, va ser quan va besar a la seua néta en el front. Just en eixe moment la llavor per l'amor de les festes i el propi poble va créixer un poc més.

La xiqueta ja no es conformava amb el que veia: volia entendre. Havia crescut escoltant històries a mig fer, paraules que la seua àvia deixava caure com a molles de pa entre una desfilada i un altra. Rumors, secrets antics que es contaven només quan l'aire feia olor de pólvora i les muntanyes semblaven escoltar.

Va ser llavors quan la xiqueta va decidir preguntar. Va esperar el moment adequat, i es va atrevir a trencar el silenci que durant anys havia escoltat.

No va respondre immediatament, es va prendre el seu temps. Entre les seues mans, el fil amb el qual cosia es va detindre en l'aire, i durant un parell de segons únicament s'escoltava el soroll del vent contra les persianes.



L'àvia parlava a poc a poc, com si cada paraula haguera de creuar un segle abans d'arribar a la xiqueta. Amb una veu que mesclava la serenitat de qui recorda i l'emoció de qui encara sent, va esmentar que Xixona era un lloc d'importància estratègica. Va contar que entre aquelles muntanyes, l'any 1276, va tindre lloc una batalla contra Al Azraq. Segles després, va arribar un altre moment destacable: l'expulsió dels moriscos en 1609.

Parlava a poc a poc, com si cada paraula pesara el just.

Després de parlar de batalles i exilis, va guardar silenci uns instants. Amb una lluentor distinta en els ulls, va afegir un últim fet: un succés que molts deien miracle. Al començament del segle XVII, quan la pesta recorria els pobles de la muntanya, Xixona també va témer per la seua situació. Les campanes sonaven diàriament i les famílies es tancaven amb l'esperança que el mal no aconseguira travessar les seues portes.

Un matrimoni, guardava a la seua casa una xicoteta imatge de sant Sebastià. El 24 de juliol de 1600 la dona, plena d'angoixa, es va agenollar davant la imatge del sant i va començar a orar. En alçar la mirada, va vore una cosa prodigiosa: dels ulls del sant brollaven llàgrimes reals. Les llàgrimes eren clares i pures, el sant plorava pel seu poble. Els xixonencs van creure que el sant havia intercedit davant Déu per a detindre la pesta.

La xiqueta es va quedar immòbil i no va dubtar a preguntar més sobre l'origen de les festes.

—La calor queia sobre Xixona com un llençol de foc—.

Aquella calor, va pensar l'àvia, no sempre havia acompanyat a les festes. Recordava, i així li contava a Sofia, que els primers festejos dataven del 1791 i se celebraven en ple gener. Durant quasi un segle, fins a 1870, els carrers s'omplien de música i pólvora sota l'alé fred de l'hivern.

Els xixonencs, agricultors i jornalers, van entendre que la terra marcava el seu propi ritme. Després de les grans recol·leccions de l'estiu, quan les mans descansaven i el cos trobava assossec, el poble podia entregar-se a la festa. Així va ser com, a la recerca d'un clima més amable i de dies més generosos, les celebracions van passar a agost.

Sofia va pensar que aquell canvi no era només qüestió d'estacions, sinó de saviesa: de saber quan la terra demana treball i quan l'ànima necessita festejar. Va comprendre que la festa era el reflex del ritme del poble: primer treball, després alegria; un pacte entre la terra i els qui la cultivaven, que transformava cada agost en un temps merescut de celebració.

No obstant això, va expressar l'àvia, no tots al poble havien rebut amb alegria aquell trasllat del calendari fester. Els torroners, que treballaven durant mesos trobaven agost un mes complicat. La recollida i el treball de la fàbrica coincidien amb la celebració, i allò obligava a afanyar tasques que requerien paciència i cura.

El calendari es va ajustar una vegada més, traslladant la festa al mes de gener. A més, aquell mes coincidia amb la festivitats de sant Sebastià, el patró religiós. Sofia escoltava en silenci mentre la seua àvia li mostrava com cada decisió, cada canvi de data, no havia sigut capritx, sinó un

reflex de la vida de Xixona: del ritme del camp, del treball de les seues gentes i de la necessitat de celebrar en harmonia l'esforç quotidià.

—Plena de dubtes no va poder interrompre a la seua àvia, que va continuar la història des de començaments del segle XX.—

El fred intens feia difícil gaudir la festa i la producció de torró requeria tot esforç. Per això, en 1905, es va decidir traslladar la celebració al cap de setmana més pròxim al mes d'agost.

La xiqueta es va quedar quieta, amb els ulls oberts, com si fins i tot poguera veure les imatges que la seua àvia havia dibuixat amb les paraules. No sabia si el que sentia era sorpresa o una espècie de nostàlgia per alguna cosa que mai havia viscut, però que de sobte semblava seua.

Va mirar a la seua àvia i va comprendre que no es tractava només d'una tradició, sinó d'una herència invisible. Hi havia alguna cosa en la manera en què ella pronunciava les dates, com li brillaven els ulls en parlar del miracle i el treball, que li va fer entendre que aquell amor no venia del conte, sinó del cor.

Eixa nit, abans d'adormir-se, la xiqueta va sentir que alguna cosa havia canviat. No podia explicar-ho amb paraules, però sabia que, des d'aquell

moment una part de Xixona se li havia quedat dins. No era només curiositat, era fascinació.

Els anys van anar esvarant-se entre elles com el fil invisible d'un brodat antic. Sofia creixia, i en el seu riure s'endevinaven ja els ressons de la dona que seria; l'àvia, en canvi, envellia a poc a poc, com s'apaga un ciri que encara il·lumina amb dolçor. I encara així, cada dia compartit teixia un pont entre generacions, un fil silenciós que unia passat i futur en un mateix abraç.

En eixe abraç Sofia va aprendre a valorar les històries que venen des de lluny, a reconèixer que la vida dels qui ens precedeixen forma part de la nostra, que cada gest i cada relat són llavors que germinen en nosaltres. Com més creixia, mes sentia que el món s'estenia més enllà dels límits de la seua llar. I va ser eixe descobriment silenciós, eixa curiositat que creixia el que la va portar a prendre la decisió d'anar-se'n un any a Irlanda amb la certesa de que tot el que havia heretat a casa l'acompanyaria i la faria mirar eixe nou món ple d'arrels i memòria.

Va arribar a Irlanda just quan se celebraven les festivitats de sant Patrici. Els carrers estaven tenyits de verd amb banderes onejant, però fins i tot enmig d'aquell bullici estranger, no podia evitar comparar-lo amb els tres dies de festa a Xixona.

Aquella vesprada, mentres escoltava la música irlandesa al carrer, no va poder contindre la nostàlgia i va cridar a la seua àvia. Subjectava el telèfon amb força.

—*Àvia!* —va exclamar, intentant que el seu entusiasme dissimulara la seua tristesa—. *Ací són festes, és Sant Patrici i... hi ha gent i música pertot arreu.*

L'àvia sospirà suaument.

—*Ho sé, carinyo. No és el mateix, veritat?*

Sofia va tancar els ulls i, per un instant, va vore els carrers de Xixona il·luminats.

—*Són boniques, sí...* —va dir, baixant la veu—, *però res s'assembla a les nostres ambaixades, les dianes...*

—*Ho sé, cel* —va respondre l'àvia—. *Comparar és recordar, però no oblides que les festes són el que portes dins.*

Va somriure entre llàgrimes contingudes.

—*Sí que... ho sé. Però em dóna tanta nostàlgia... Cada vegada que veig un grup d'irlandesos ballant, recorde les vesprades amb les meues amigues ballant en la kàbila del Contrabando.*

Sofia va respirar profund, deixant que les paraules de la seua àvia calaren fins al més profund. Va comprendre que podia obrir-se a nous mons sense perdre allò que la feia qui era, que podia aprendre del distint i, al mateix temps, portar amb ella la tradició que l'havia formada.

Va descobrir que la diversitat no és amenaça, sinó un tresor que enriqueix a l'ànima. En mirar el món amb ulls oberts, comprenem que créixer no és oblidar, sinó sumar, i que la verdadera riquesa consistix a mantindre viu el fil que ens connecta amb els qui som mentre abracem tot el que el món té per a ensenyar-nos.

Va arribar el primer dia de classe, i Sofía, se sentia un poc perduda entre els passadissos de l'institut, amb estudiants que parlaven amb accents que no arribava a entendre.

Va ser llavors quan una xica de cabell roig intens, pigues que creuaven el seu nas i ulls verds brillants se li va acostar amb un somriure.

—*Hey! You must be the new girl, right?* —va dir una xica pèl-roja, d'ulls tan verds com els prats que envoltaven l'institut—.

Sofia va somriure amb timidesa.

—*Sí... bo, yes* —va corregir ràpid—. *Em dic Sofia i soc d'Espanya.*

—*Espanya!* —va respondre Nico— le amb entusiasme—. *Quina sort, sempre he volgut anar!*

Va ser llavors quan va sonar el timbre de l'institut i les dos es van dirigir a les seues respectives aules. En eixir de classe, mentres Sofía portava els apunts atapeïts contra el pit, Nicole se li va acostar.

—*Sofia, este divendres hi ha una "party" a casa d'un amic* —va dir, entusiasmada—. *Vine-te'n, serà divertit i així coneixeràs més gent.*

La va mirar, dubtant uns segons.

—*Festa?* —va preguntar—. *Bo... sona bé, però t'avise que sempre soc l'ànima de la festa.*

Nicole va soltar una riallada.

—*Perfecte, just el que necessitem, ací la majoria només mouen el cap, així que algú amb energia mediterrània ens vindrà de luxe.*

Sofia va riure també, i amb un poc de picardia va respondre:

—*Bé, t'advertisc que per a festes, les del meu poble no tenen competència.*

—*De veritat?* —va preguntar Nicole.

—Sí, sí, sí —va contestar Sofia—. *Allí les festes no es viuen, se sobreviuen... tres dies sense descans amb cent abraços i mil trets d'alegria.*

Nicole va trencar a riure.

—*Això sona increïble, promet que algun dia aniré només per a comprovar-ho. Però ara hauràs de conformar-te amb una festa irlandesa.*

—*Perfecte* —va dir Sofia entre riures.

Les dos caminaven cap a l'eixida i Sofia va sentir que, encara que l'accent del món havia canviat, la música de l'alegria continuava sonant igual a tot arreu

Amb el pas dels dies, van començar a compartir més que classes i passadissos. L'amistat entre les dos va nàixer sense grans gestos, quasi sense proposar-li-ho, com creixen les coses que estan disposades a durar: a poc a poc, amb naturalitat. Sofia, que encara se sentia estrangera entre accents i costums, trobava en Nicole una espècie de guia brillant, una brúixola que sabia moure's entre la gent amb una facilitat sorprenent.

No obstant això, no va tardar a descobrir que Nicole tenia un món paral·lel, invisible però sorollós.

Un dia, mentres xarraven, la seua amiga va traure el mòbil i en un instant

l'aire es va omplir de angles i somriures perfectament mesurats.

—*Que mires amb tanta emoció?* —va preguntar Sofia, inclinant-se per a vore—. Nicole li va mostrar la pantalla: centenars de cors rojos pujava en cascada sota una de les seues fotos.

—*Ah... és a dir que els "likes" són el teu exèrcit, i el mòbil, el teu tro* —va fer broma. Nicole va riure, encantada amb l'ocurrència.

—*Exactament. I la meua cambra, el meu ceptre.*

Va ser llavors quan va entendre que la seua amiga era una de les "influencers" més reconegudes d'Irlanda. Tenia milers de seguidors que comentaven cada fotografia, cada gest, cada peça que portava. Els "likes", eren en certa manera, la seua respiració digital, la seua manera de mesurar el pols del món.

Sofia no podia parar de comparar aquell univers amb el seu. Li feia gràcia pensar que, mentres la seua àvia col·leccionava els diferents trages de contrabandista, Nicole col·leccionava "likes" amb la mateixa devoció.

Així i tot no la jutjava. Veia en ella una mica més profund: un desig de ser vista, de ser escoltada, de deixar una petjada, encara que fóra feta de píxels.

Així, entre pantalles, confidències i bromes digitals, Sofia va anar entenent que, encara que el món de la seua amiga brillara amb llum artificial, l'amistat que estaven construint era de les de veritat: d'eixes que no necessiten filtres per a perdurar.

Va arribar l'hivern, i Sofia va sentir el vent. Un vent fred, distint al que recorria els carrers del seu poble, on el vent feia olor de torró acabat de fer. No obstant això, aquells carrers estaven embolicats en una boira elegant i distant.

Nicole va aparéixer entre la boira. Era una jove coneguda per tots els racons, el seu rostre adornava campanyes i les seues paraules en xarxes eren admirades. Sofia la idolatrava, però prompte, va notar que aquella lluentor era com el reflex del sol sobre el gel; bell, sí, però fred.

Sofia es va acostar a casa de Nicole en una d'eixes vesprades plujoses. Era immensa, moderna i tan silenciosa que el ressò dels passos semblava molestar. En el saló, hi havia una fotografia: una anciana amb mirada dolça.

—*La teua àvia?* —va preguntar Sofia.

Nicole va assentir.

—*Viu a Anglaterra. No la veig molt.*
La mama treballa tot el temps, i el

papa... bo, el papa viu en una altra ciutat. Ens parlem per videotelefonada quan no estan en congressos o reunions.

Ho va dir amb una naturalitat que a Sofia li va fer mal.

—*Però ella et vol molt, veritat?* —va insistir.

Nicole es va encollir de muscles.

—*Supose. M'envia regals per Nadal i el meu aniversari.*

Després, va tornar a mirar el seu telèfon. Un nou comentari havia arribat a la seua publicació: "Eres perfecta".

Per un segon, eixa frase va semblar omplir-la. Però només per un segon.

Eixa nit, mentre la pluja colpejava el vidre del dormitori, Sofia va comprendre que Nicole no vivia entre persones, sinó entre reflexos: cada publicació era un intent de sentir-se vista. Va sentir compassió, no des de la llàstima, sinó des de la certesa que la soledat més profunda és la que s'amaga darrere d'un somriure perfecte.

Abans de dormir, va escriure una carta per a la seua àvia. Li va contar sobre Irlanda, i d'aquella xica envoltada de luxes, però que al final del dia no tenia un sol cor esperant-li a casa.

En acabar, va comprendre que el seu intercanvi suposava una lliçó sobre el valor dels llaços que no es publiquen, però que sostenen la vida.

Conforme van passar els mesos, Sofia va arribar a la conclusió que era un país bell però distant. Els carrers eren molt amplis i les persones estaven massa ocupades com per a detindre's a parlar.

Va recordar que, a Xixona, basta-va eixir a comprar pa per a creuar-se amb somriures, veus que et cridaven pel teu nom o mans que t'ajudaven sense demanar-ho. A Dublín tot funcionava amb precisió i distància, ningú semblava tindre temps de mirar als altres.

La distància entre ella i la seua família era un reflex d'un mode de vida on havia confós èxit amb amor, visibilitat amb presència. I, per primera vegada des de la seua partida, va sentir gratitud.

Gratitud per haver crescut en un lloc on la gent es mira als ulls, on l'alegria no depén d'una pantalla, on les festes no són exhibició, sinó trobada.

Va entendre que això –la calidesa, la sinceritat, el carinyo real– era la seua major riquesa. Eixa nit, va escriure en el seu diari:

"A vegades, un ha d'allunyar-se de casa per a entendre com és d'afor-

tunat. Ací tots semblen tindre-ho tot, però jo vinc d'un lloc on encara s'abraça, i això, en el fons, ho és tot".

El curs escolar s'acostava a la seua fi. Sofia va sentir l'emoció de tornar a casa, no obstant això, li entristia la idea de deixar a Nicole arrere. Durant aquells mesos va aprendre a llegir-la en els seus gestos. Sabia quan el seu somriure era verdader i quan era només una màscara.

Una vesprada, en eixir de classe, es van asseure juntes en les taules del pati.

—*Tens plans per a l'estiu?* —va preguntar.

—*Supose que això de sempre. Viatjar amb la meua mare, assistir a algun esdeveniment... Res especial.*

—*Res especial?* —va respondre Sofia—. *Llavors hauries de vindre-te'n amb mi.*

—*Amb tu? A Espanya?* —va contestar la irlandesa.

—*A Xixona* —va respondre ella amb orgull— *A l'agost celebrem les festes de moros i cristians. No hi ha res igual, has de viure-ho.*

Nicole sense pensar-s'ho dos vegades, va acceptar la proposta de la seua amiga.

Agost ja havia arribat, tebi i dau-rat, amb eixa aroma a retorn que es cola en els somnis. Era hora de tornar a Espanya. L'avió descendia lentament sobre el Mediterrani, i a través de la finestreta, Sofia va veure com el sol es vessava sobre la costa d'Alacant. La irlandesa observava el paisatge com si tractara de desxifrar l'idioma del color i la llum.

En travessar les portes de l'aeroport, Sofia va veure als seus pares esperant-les: el seu pare agitava la mà amb un somriure d'orella a orella, i la seua mare, incapaç de contindre l'emoció, les va embolicar a les dos en un abraç d'eixos que fan fallida la distància i fan tremolar els records.

A Nicole la van acollir com si sempre haguera pertangut a la família Chisvert Navarro. La mare li va prendre les mans i la va besar en les galtes amb la tendresa de qui rep a una filla, mentres que el pare feia broma i li oferia paraules en una valencià esgutit.

Mentres pujaven a Xixona, Sofia va mirar a Nicole, i va saber que aquell retorn era també un començament.

El cotxe avançava lentament pels carrers empinats de Xixona, on les façanes color mel anunciaven que el poble ja estava en festes.

En arribar al carrer del Vall, el cotxe es va detindre davant una d'aque-

lles finques que semblen guardar mil i un records. A penes Sofia va baixar, va córrer a abraçar-la, i l'àvia l'estreny amb força, entre riures i llàgrimes contingudes. Va mirar a Nicole, i la va embolicar en un abraç càlid i maternal.

—*"Benvinguda, filla"* —li va dir amb una veu suau.

Van baixar les tres a Antiu Xixona, i es van asseure a la terrassa mentres degustaven un fabulós gelat de torró. L'àvia va començar a contar històries, Sofia reia i Nicole escoltava, mentres observava la complicitat que unia a l'àvia i neta mostrant una manera de parlar amb el cor en la memòria.

Per fi va arribar eixe divendres que tant havien esperat. Es van despertar amb el cor accelerat, pressentint els dies intensos que les esperaven. En la cuina, el murmuri del café es mesclava amb els riures d'Alejandra, germana de Sofia.

En acabar, van pujar el volum de la seua playlist preferida fins que les parets van tremolar d'alegria. Les tres ballaven entre riures mentres buscaven les samarretes recentment planxades: la del Contrabando per a Sofia i Nicole, i la dels Marrocs per a Alejandra, orgullosa com la resta de la família.

Xixona es preparava per a cremar en festa.

Amb les samarretes del Contrabando posades, es van fer un "selfie". Van riure i al segon, Nicole va pujar la foto al seu perfil amb un peu de foto que deia: *"First festa in Spain, wish me luck! #XixonaVibes #ContrabandoCrew#"*

El post es va omplir de cors a l'instant. Mirant la pantalla, va dir amb lluentor en els ulls: "Let the adventure begin". I, en efecte, acabava de començar.

Nicole va conèixer a María, una contrabandista de somriure lluminós. La va prendre del braç i juntes es van dirigir cap a la kàbila, eixe refugi on les esperaven les altres "xoxis", les inseparables amigues de Sofía.

El primer que van fer va ser brindar. María va alçar el seu got i, amb un gest contagiós, la resta la van imitar: gots plens de negre d'estiu ben fred, perlades de gotes que esvaraven sota la calor d'agost. *"Per uns dies increïbles"* —va dir María.

El primer xarrup va ser fresc, lleuger, com l'inici perfecte d'una història compartida. Nicole va comprendre que aquell brindis no era només per la festa, sinó per l'amistat, per la vida, i per tot el que estava a punt de descobrir en eixe xicotet racó del món que ja sentia un poc seu.

Es van dirigir cap a la taula on els esperava un arròs amb conill. La irlandesa va provar el primer mos i, entre

gestos de sorpresa, només va arribar a dir: *"This is heaven"*.

Les amigues van tornar a brindar. Van eixir juntes, cada una amb la seua copa a la mà, eixa inseparable companya de les festes.

—*"Ni que fóra una extensió del braç!"*, va fer broma Sofía entre riallades—, i van començar a pujar cap a la plaça per a vore la desfílada del xiquets.

De tornada a la kàbila un contrabandista amb els seus 60 se li va acostar.

—*Tu eres la irlandesa, no?*—li va dir amb un somriure amable mentres se servia un got de vi—. *Benvinguda al contrabando, xica. Saps qui som en realitat?*

Nicole va negar amb el cap. L'home es va acomodar en la cadira, com qui obri un llibre antic.

—*En altres pobles ens diuen bandiders o andalusos. Som hereus d'una història llarga, més vella que estes festes.*

La seua veu tenia el to pausat de qui ha contat moltes vegades el mateix, però sempre amb el mateix orgull.

—*El bandolerisme va nàixer allà pels segles XVI i XVII, quan la pobresa i les desigualtats espentaven a*



molts hòmens a la muntanya, al tall entre la llei i la llibertat. Eren temps durs. En el segle XVIII, el fenomen va anar apagant-se, però en el XIX va tornar a renàixer, amb les guerres civils. Sobretot a Andalusia, Catalunya i el País Valencià. No eren només lladres, saps? Molts eren hòmens amb fam de justícia, de dignitat...i de pa. I així, amb el temps, el seu esperit es va quedar amb nosaltres. Revivim eixa mescla de rebel·lia, passió i llibertat que va ser l'ànima d'aquells hòmens.

Va fer una pausa, va prendre un xarup de vi i va afegir: "You know? Very dangerous men... but handsome!".

Nicole va saltar una riallada, i ell, encantat amb el seu propi anglès, va repetir amb accent impossible:

—Very, very...handsome, yes! Like me when I was young!

El vell va alçar la seua copa.

—Brindem, xiqueta. Pels que van viure al marge... i pels que continuem celebrant la vida.

Just en eixe brindis, va percebre alguna cosa que mai havia sentit a Irlanda: la calidesa del poble sencer. No eren salutacions corteses ni gestos protocol·laris; eren festers oberts, riallers i autèntics. Ningú s'acostava per fama, diners o interès, tots compartien la mateixa il·lusió de conèixer i donar-se a conèixer.

Cada somriure, cada "benvinguda" i cada xoc de gots li feia sentir en un món on l'amistat i l'alegria eren els veraders tresors, i on la celebració no necessitava adorns, perquè brollava de cor.

Entre la multitud vibrant de la plaça, les joves contrabandistes ressaltaven per la seua bellesa i simpatia. Es pintaven els llavis d'un roig potent que feia joc amb els ventalls que agitarien amb gràcia en la desfilada de la Nit del Soparet.

Li van ensenyar a obrir el ventall: obrir-ho com un secret, esvarar-lo com un sospir i lluir-se amb un gest mínim.

Entre riallades, la nouvinguda va gravar un xicotet vídeo per als seus "followers", alçant el ventall amb malaptesa encantadora i afegint un comentari:

—*"If my fan survives this, I deserve an award"*.

Per a tancar la nit, es van dirigir a la Cabanya, aquell pub llegendari, el sostre del qual amagava romanços nascuts al caient d'un ball, secrets murmurats massa a prop i algun plor que es dissolia entre cançons.

Va ser llavors quan, des de l'alt de les escales, la irlandesa ho va vore passar: un centelleig groc que destacava entre la multitud. No sabia el seu nom, ni el seu rumb, però el xic de la samarreta groga va alçar la vista un instant, i en eixe creuament de mirades el món va semblar detindre's.

Ella va sentir que alguna cosa, lleu com l'ala d'un au, es posava en el seu pit. I va saber, sense entendre per què, que aquell instant, fugaç i lluminós, ja li pertanyia per sempre.

Sofia gaudia de la nit, però en mirar el rellotge, va comprendre el vell truc del temps: corre més lleuger quan la companyia és bona. Va anar a buscar

a la irlandesa, la qual estava realitzant una recapitulació lluminosa del dia, i abans de publicar-ho va agregar un peu de foto senzill i divertit, dedicat a l'esperit incansable dels xixonencs: *"Only Xixona: three days, big smiles, bigger energy"*.

L'alarma va sonar a les 7:30, perforant el silenci cansat de l'habitació. Era per a Nicole, perquè Sofia ja estava desperta des de feia estona. Malgrat haver dormit només un parell d'hores, els nervis –eixos que sempre arriben en els moments més importants– no li havien permés allargar el somni.

Van baixar a la plaça del braç de l'àvia, que avançava amb pas tranquil però amb la mateixa il·lusió d'una xiqueta. Abans de buscar un bon lloc, es van acostar a per una llimonada per a endolcir el camí.

La presentació de bandes va acabar embolicada en aplaudiments i, quan el silenci es va acomodar en la plaça, els músics van començar a preparar-se per al que tots esperaven: el pasdoble Fiesta en Jijona, del compositor xixonenc Vicente Pla Candelà. Allò no era únicament música: era memòria, arrel, identitat.

Les tres van sentir com l'emoció s'encenia al voltant, com si cada persona guardés dins una història que despertava només en sonar aquell himne.

Quan els instruments es van alçar i la batuta va quedar suspesa en l'aire, la plaça va respirar a l'uníson.

La primera nota va explotar com a llum, poderosa i vibrant, i la irlandesa -que gravava l'escena sense expectatives- es va emportar la mà al pit, sorpresa per la força del moment. Els seus ulls van brillar i per un instant va semblar oblidar que estava gravant. Va pujar el vídeo quasi sense pensar-ho, encara amb eixa emoció tremolant-li dins. Va afegir un text senzill; mescla d'humor, sorpresa i un toc poètic que li va eixir sense voler. "Ireland has rain... but Xixona has music that hits straight to the heart". En qüestió de segons, els seus "followers" van començar a reaccionar. Missatges arribaven un darrere l'altre: "OMG what is this?", "I need to visit this place immediately".

La irlandesa va somriure, encara amb el pit agitat, mentre l'última vibració del pasdoble es desfeia en l'aire càlid. L'himne era un pont de generacions, un ressò antic que cada any trobava noves veus per a sostindre'l. Era l'essència del poble convertida en vent. Va comprendre que Xixona no es visita: s'escolta, es respira i es guarda.

A l'altre costat del telèfon, sense saber-ho, el món sencer començava també a enamorar-se d'eixa identitat lluminosa que el pasdoble havia revelat.

Lluny, entre el corrent humà que anava i venia, va aparèixer el misteriós xic de la samarreta groga. Sense pensar-ho, va començar a obrir-se pas entre la gent.

—*Perdona, perdona...* —murmurava en un valencià inventat, intentant no perdre'l de vista.

Un estendard va tancar la seua figura i quan Nicole va pensar arribar on creia que estava... Res. Només un espai buit, un murmur més i la sensació d'haver perseguit un fantasma. Va mirar al voltant per si trobava una altra pista, un muscle, un perfil...

—*Potser* —va pensar—, *les festes de Xixona també tenien els seus propis misteris. I ell, sense dubte, era un d'ells.*

Aleshores, els músics s'havien intercanviat amb els primers tolls. Les samarretes pegades a la pell i el sol a dalt del tot no feia més que augmentar les ganes de començar. Entre bromes i espentes, una d'elles va alçar el seu poal, el va balancejar i, entre riallades, va cridar:

—*Aigua per als contrabandistes!*

A penes va acabar la frase quan un pirata, va aparèixer per darrere. -Contrabandistes, no! I gràcies que ara només és aigua... que antigament tiràvem peix!

I sense esperar resposta, li va bolcar damunt un poal d'aigua gelada que la deixà sense aire.

Recorregueren el casc antic del poble amb un ambient de festa. Els músics marcaven el pas entre els carrers estrets i les façanes antigues. Miraven cap amunt a la recerca d'aigua que poguera caure des de qualsevol balcó. Cada finestra oberta era un possible parany. Ells alçaven els braços i cridaven: *"Aigua! Aigua!"*.

Quan per fi van arribar a la font – aquella font que eixe dia l'aigua estava tèrbola – es van reunir buscant a la nova festera per a batejar-la tal com es feia antany. Una vegada batejada amb un gest ràpid i entremaliat, la resta de contrabandistes van saltar dins de la font, alçant ones i esguitant a la resta.

Just en acabar, van eixir quasi en estampida. Tenien pressa. Van pujar les escales de casa amb els instruments encara ressonant en la memòria i, quan van tancar la porta, es van desfer del cansament sota una dutxa d'aigua calenta.

A penes seques, van córrer pels carrers estrets fins a la perruqueria. Allí, entre riures i la dringadissa de les forquetes, la perruquera va anar trenant amb paciència eixa trena impecable. Va col·locar la pinta amb un gest cerimoniós i va afegir la flor com qui col·loca el punt final a una obra d'art.

Després va vindre el ritual del trage. Aquell trage de contrabandista, que pesava més que un record i així i tot feia sentir lleugeres, poderoses, quasi llegendàries.

Es van mirar les unes a les altres: estaven radiants. Sabien que les mirades es posarien en elles, no per coqueteria, sinó per l'elegància i il·lusió que desprenien.

Amb la trena impecable, la pinta brillant i la flor tremolant suaument per cada pas, van baixar cap al pont d'Alacant. Eren les sis en punt.

Just quan l'acte anava a començar, a una d'elles li va caure una arracada, i no va poder trobar la rosqueta. Es va quedar paralitzada: aquell complement era important per a completar el vestit. Va ser just quan, una senyora del públic, una desconeguda completa, sense cap vincle amb elles, es va acostar amb decisió i li va oferir el seu.

—Filla, posa-t'ho tu. Hui ho necessites més que jo.

La irlandesa va quedar meravellada. En la seua terra –va pensar– la gent caminava amb la mirada ancorada a una pantalla, sense temps per a detenir-se en ningú. Però en Xixona, aquella dona havia oferit la seua rosqueta amb la senzillesa amb la qual es respira, com si ajudar a un desconegut fóra part natural de l'aire fester.



Li va semblar un gest xicotet i, alhora, immens: una mostra d'eixa calidesa que ací brolla sense esforç.

Les primeres filades van començar a baixar el carrer i allò va ser un espectacle. Entre tanta emoció, Nicole anava a la seua: mòbil enlaire, braç en posició estratègica, gravant-ho tot per a "donar bon contingut digital als seus followers".

Va arribar el torn del Contrabando. La plaça va vibrar d'emoció, contagiant a tots els presents. El cap d'esquadra, amb la navaixa brillant sota el sol, va deslligar una ovació que va retronjar pels carrers.

En acabar, a dalt de la plaça es van mirar entre ells amb una mescla de cansament i glòria. Sentien el pit ple. Mentre sonaven els últims compassos, alguns van deixar escapar una llàgrima discreta no per tristesa, sinó per

la certesa que, junts, havien creat una cosa més gran que ells mateixos. Una autèntica família festera.

Va continuar la capitania cristiana, la Canyeta. Nicole no va poder resistir i va començar a retransmetre-ho en directe per Instagram, observant fascinaada com els seus seguidors augmentaven a poc a poc, atrets per la novetat i la màgia del moment.

Els trages impecables i els somriures perfectes s'entrellaçaven amb la majestuositat dels cavalls i la gràcia d'algunes ballarines, formant un espectacle que surava entre l'aplaudiment i la llum del sol.

Nicole va sentir com l'ambient canviava de colp: era l'arribada dels moros. Entre aquelles túniques brodades amb fils daurats, capes enormes que semblaven moure's amb vida pròpia, turbants coronats amb plomes, i màsca-

res que mesclaven la intriga i bellesa va vore un rostre que li resultava familiar. Ell també la va veure.

El xic li va dedicar un somriure lleu, quasi imperceptible... però suficient per a travessar-li l'ànima. Era un somriure còmplice.

Va sentir que alguna cosa dins d'ella s'encenia. El mòbil, que continuava gravant sense que ella s'adonara, li va pesar de repent a la mà. Cap càmera podia captar allò: la mescla d'emoció, sorpresa i pura màgia que esclatava en el seu pit.

Sense pensar-ho, va deixar de gravar. Va guardar el telèfon, va respirar profund i, només així, va permetre que el moment l'embolicara per complet. Volia viure-ho amb els cinc sentits, sense pantalles ni filtres.

Entre l'anar i vindre de les comparses, va arribar el torn de la marroquia. Les dos, al costat de l'àvia es van incorporar ansioses per a vore a la resta de la família.

Les primeres van ser les dos menudes. Anaven radiants, amb aquells vestits daurats i les seues trenes, llargues, tan llargues que semblava fregar-los els talons.

Va arribar l'esquadra de la germana de Sofia. Estava boniquíssima, amb aquella mirada segura i elegància

que la feia destacar sense ni tan sols intentar-ho.

Amb un gest ràpid Nicole va traure el telèfon, no volia que els seus "followers" es quedaren sense eixe contingut; perquè, era or pur per a les seues històries. Mentres la marroquia seguia el seu avanç majestuós, l'àvia es va inclinar cap a Nicole. Els seus ulls brillaven amb eixe centelleig que només apareix quan una història verdadera—o quasi verdadera— està a punt de ser revelada.

—*Nicole, escolta bé* —va dir la dona, baixant el to com qui compar-tix un secret—. *Conten que, fa molt temps, existia una antiga filà mora. Però un any... va desaparèixer. Com si el vent se l'haguera emportada. Ningú sap per què. Alguns diuen que va ser per cansament, uns altres per disputes... però els més vells del lloc asseguren que van marxar per a deixar una cosa nova. I va anar llavors* —va continuar l'àvia—, *ja entrant en el segle XX, quan van nàixer els Marrocs.*

—*A vore, Nicole* —va dir la dona— *d'on diries que és esta indumentària?* —va assenyalar Sofia al seu cosí que avançava imponent amb els seus bombatxos color ocre, samarreta marró, faixa blava brillant i jupetí roig intens.

Nicole, disposada a no quedar mala-
ment –encara que tirant un triple de la
grandària d'un castell–, va soltar amb
tota la seguretat del món:

—Eh... *Australiana?*

—*Australiana, Nicole?! —va dir
Sofía entre riures—. Per favor!
No, dona, no... Nordafricana.
Nord-afri-ca-na!*

Unes bandes arrere, va arribar l'esqua-
dra del pare i oncle de Sofia.

L'àvia, els va vore aparéixer i el temps
se li va doblegar en el pit. Allí estaven
aquells xiquets que, quaranta anys
arrere, a penes sabien com nugar-
se la faixa blava sense demanar aju-
da. Llavors eren maldestres, riallers,
insegurs; ara, sense que ella pogue-
ra assenyalar el dia en què va ocórrer,
s'havien convertit en hòmens.

I en eixe contrast —la imatge viva de
l'abans i de l'ara— es va revelar el pas
del temps amb una claredat que feia
mal i, al mateix temps, reconfortava.

Avançaven junts, muscle amb muscle.
El que havien format no era un simple
compromís heretat. Es tractava d'al-
guna cosa que els obligava a tornar
cada any a eixa mateixa plaça.

Mentres l'esquadra s'acostava, l'àvia
va somriure. No per nostàlgia, sinó per
gratitud: per haver viscut prou per a

vore com aquells xiquets creixien sen-
se desprendre's del que els unia; per
constatar que el temps no sols s'em-
porta coses, sinó que també deixa,
en alguns llocs i en uns certs grups
d'amics, una petjada que batega.

La nit s'esvaïa lentament.

Elles es van acostar als *food trucks*,
atretes per l'olor irresistible de les
salchipapas acabades de fer. En arri-
bar a la finestreta i revisar la butxa-
ca, van descobrir que els faltaven dos
euros. Es van mirar amb desconcert
quan una veu infantil va interrompre la
seua dificultat. El xiquet que esperava
al seu costat, sense dubtar un instant,
els va estendre la mà amb les mone-
des brillant sobre la seua palma, dis-
posat a prestar-los els diners com si
fora el més natural del món.

Nicole va pensar que aquells gestos
espontanis eren tan rars com vore un
trèvol de quatre fulles créixer a l'hi-
vern. Allà l'ajuda solia viatjar amb mar-
rades, dubtes o silencis; ací, en canvi,
brollava neta, fresca, inesperada.

El va sorprendre la generositat senzi-
lla del poble, una bondat que no pre-
sumia de res i, no obstant això, ho il-
luminava tot. Va comprendre que hi
havia llocs capaços d'ensenyar, sen-
se paraules, que la solidaritat podia ser
un costum quotidià, tan natural com
la nit cedint pas a l'alba.

El sol encara no havia despuntat, quan la diana els va fer alçar-se d'un salt en escoltar la música i el so de les babutxes. Ràpidament es van arreglar per a l'ambaixada del Contrabando, els qui es van acostar amb la intenció de prestar ajuda als cristians representats per la Canyeta.

"Contrabandistes no quiero, ni tampoco su dinero que es moneda corrompida", va recitar la Canyeta amb fermesa poètica.

No obstant això, esta ajuda va ser finalment acceptada i el Contrabando va procedir a acostar-se amb les seues trossos i cavalls.

Nicole no perdia detall: la seua càmera era com una extensió dels seus ulls, captant cada detall. A través dels seus vídeos, Xixona s'estava tornant internacionalment coneguda, i el seu encant viatjava conquistant cors en silenci i fent que la realitat i la pantalla s'entrellaçaren de manera romàntica.

El Contrabando avançava cap a la kàbila amb el pas ferm de qui ja ha deixat arrere la nit, però encara la porta penjada en les parpelles. Caminaven espantats amb eixa mescla d'esgotament i desig que només coneix qui ha viscut massa en poc temps.

Els esperava un d'eixos desdejunis capaços d'alçar a un mort. Aquells ous que brillaven, llonganisses que exha-

laven una aroma robusta i creïlles que conservaven la calor amable de la terra, estaven a punt de retornar vides.

Els més valents es van atrevir a acompanyar-ho tot amb una cervesa freda. Eixa classe de cervesa que, en banyar els llavis, fa soltar un somriure. Encara així, en cada rostre es llegia un cansament profund. Però també brillava l'espurna: la intenció clara d'expressar el dia fins a deixar-lo sec, d'asaborir-lo com si fora l'últim xarrup d'un pitxer que no convé malgastar. Amb la panxa plena —i algun botó demanant auxili— es van dirigir a l'església. La irlandesa, va entrar a l'església amb la millor de les intencions... però va eixir amb la mateixa cara que tindria algú que ha intentat llegir un mapa al revés. No va entendre res, però somreia i amb això ja semblava integrada.

Lentament es van preparar per a la baixada de missa, ja que, després d'un desdejuni així, fins la fe es mou més a poc a poc.

Nicole es va apartar del grup amb el mòbil, buscant un racó on el bulllici no aconseguira ocultar la seua veu. Va marcar el número de la seua mare amb l'esperança de sempre. Però al segon to, va saltar la bústia.

Va provar amb el seu pare. Una altra vegada el mateix: un missatge automàtic. Va inspirar profund, engolint el

nus que se li havia format. I així i tot, els va deixar un missatge. Un "estic bé... per si vos interessa" disfressat després de paraules més educades, més acurada com si encara temera molestar.

Quan va penjar, la pantalla va quedar negra. Ella també. Es va netejar els ulls, va respirar per a recompondre's i va tornar cap al grup amb el somriure maldestre de qui intenta no trencar-se en públic. Perquè el que més feia mal no era el silenci del telèfon, sinó la indiferència constant dels qui haurien d'haver respost.

Les campanades marcaven la una de la vesprada, hora del kàbileo. La ruta serpentejava de kàbila en kàbila: tapes que feien olor de tradició, cerveses fredes que baixaven com a somriures líquids i l'oportunitat de parlar amb tot el poble.

A la kàbila dels Grocs, no obstant això, la malaptesa va trobar el seu escenari. Va entropessar i la seua cervesa va eixir disparada... directa sobre el famós xic misteriós. Ell, divertit per l'accident, es va presentar. El que va començar amb una trobada maldestra es va convertir en una conversa fluida, riures compartits i una connexió immediata que ningú esperava.

El kàbileo va continuar fins que el rellotge va marcar les tres, moment que tots, com una ventafocs que sap que tota la màgia desapareix amb les

campanades, es van acomiadar per a rebre aquell aroma d'arròs amb conill.

Van arribar les 17:30, l'hora de l'alardo.

A penes van posar un peu a la plaça, va esclatar el so del trabuc. Un colp sec, profund, que va fer tremolar el terra. Nicole es va quedar gelada, amb els ulls molt oberts. Llavors el xic misteriós –Carlos, així es deia–, es va inclinar cap a ella amb calma i li va oferir uns taps que portava en la butxaca.

—*Et vindran bé*— li va dir, sense dramatismes, com qui compartix un xicotet secret del lloc.

Mentres Nicole se'ls col·locava amb mans encara tremoloses, Carlos va afegir, quasi en un murmurí que acompanyava el ressò del fum:

—*És l'alardo. Representa la lluita entre moros i cristians. No és només soroll... és memòria.* Nicole va començar a gravar en directe.

La plaça era un remolí: els festers ballaven al màxim, seguint a la banda que tocava amb una energia capaç d'alçar fins a les pedres del terra, mentre la pólvora eixia dels trabucs en ràfegues blanques que es dissolien en l'aire com un aplaudiment de fum.

A l'altre costat de la pantalla, des d'Irlanda, els seus amics observaven el directe sense parpellejar.

"Cultural shock level: BOOM", cridava Nicole

Tots van quedar sorpresos, però tot allò no causava ni la mitat de sorpresa del que ho feia el somriure de Nicole.

Era un somriure obert, lluminosa, genuïna, el que sorgix sense pensar i és impossible de contindre. Aquell somriure que es grava en la memòria com a llum en la pell.

Mentres tenia lloc l'ambaixada, es van acostar a saludar als pares de Sofia. En ells, es percebia un amor profund que no necessitava paraules. Cada riure compartit, cada anècdota contada, semblava reafirmar eixe carinyo i el més important era que Nicole se sentia inclosa, protegida i acollida.

En eixe instant, va esvarar la pantalla del telèfon amb un gest quasi automàtic, buscant potser un missatge dels seus pares.

En el seu lloc, la seua pantalla es va omplir de milers de comentaris, elogis ràpids i superficials que li recordaven la seua bellesa, la seua aparença. Va sentir un buit subtil, una punxada de tristesa. El seu somriure se suavitzava, perquè sentia que, malgrat brillar davant el món, ningú la veia de veritat.

Sofia li va recordar que era hora de la retreta i això significava anar a casa a canviar-se. El Contrabando gira-

va entorn de la família vikinga, i les "xoxis" anaven radiant: faldes de cuir, capes llargues que fregaven els turmells i cascots amb banyes lluentes que captaven la llum de la plaça.

El rellotge va marcar les 00:00, i en eixe segon exacte es va començar a escoltar en un anglès maldestre "Happy Birthday". Ella, no va poder evitar que se li humitejaren els ulls. Va sentir una emoció pura i càlida: eixe instant li recordava, que era estimada, que importava, que tenia un lloc enmig de tot eixe caos alegre.

La nit s'estirava fins a confondre's amb la matinada, i prompte va arribar l'hora de despertar.

Els valents es llançaven als carrers, decidits a presenciar l'acte del moro traïdor, amb els ulls encara brillant de somni i emoció. Els espavilats, més pragmàtics, baixaven primer a reposar forces. I després estaven els més dormilegues, que a penes s'alçaven de la calor dels seus llits per a acudir directament al kàrleu.

El dia transcorria amb la mateixa cadència que l'anterior. No obstant això, hi havia una peculiaritat que ho feia distint per a Nicole. Portava sobre el pit una banda d'aniversari, un xicotet detall que feia que automàticament qualsevol mirada que es creuara amb la seua es convertira en un "feliç dia".



Al llarg del dia va rebre milers i milers de felicitacions. A través de la pantalla, arribaven en forma ràpida, i s'oblidaven de la mateixa manera. No tenien pes ni calidesa.

Al poble, cada felicitació venia acompanyada d'un somriure, un abraç que l'embolicava, una encaixada... Tot això, li feia sentir verdaderament celebrada, no simplement reconeguda.

S'acostava el final del dia.

Van anar un segon a casa, i allí l'esperava una sorpresa que va omplir a Nicole d'emoció: totes les seues noves amigues i la família de Sofía, reunides al voltant d'un pastís recentment fet per l'àvia, amb ciris llestos per a encendre.

Sense que la resta ho sabera, aquell gest senzill i ple de carinyo havia transformat tot el dia. En eixe moment, envoltada de somriures, abraços i mirades càlides, es va sen-

tir verdaderament afortunada, aquell, sense dubtes, era el millor aniversari de la seua vida.

Ràpidament va bufar els ciris, tancant els ulls un instant per a guardar el seu desig en el secret més íntim, i després van eixir a viure els últims actes del dia: la desfilada de capitans i la processó. Nicole necessitava comprovar, una vegada més, si hi havia alguna trucada perduda, algun gest que confirmara el que tant anhelava. Però no hi havia res.

Fins que, de sobte, el telèfon va vibrar: una menció en Instagram. Era una foto que els seus pares havien publicat. Apareixien els tres com si foren l'estampa perfecta: família adinerada, feliç, unida, impecable davant els ulls del món.

La foto, no li semblava suficient. Es tractava d'una felicitació pública, acuradament exposada, com si l'important no fora ella, sinó la imatge del que volien aparentar.

Aquell aniversari li va fer vore que de vegades, el que sembla amor és només un reflex polític cap a fora, mentres per dins no queda més que silenci.

El dia ja estava donant els seus últims espertenecs, i això es veia en la cara dels festers: ulleres com a trinxeres, somriures que se sostenien amb forquetes invisibles i eixe caminar vacil·lant de qui porta més cervesa en el cos que sang.

Aquella era l'última nit de la irlandesa i quan la gent va saber que marxava, la pobra no va tindre descans. Va rebre abraços com si foren racions obligatòries. Cada un venia acompanyat d'una tornada repetida:

- A vore quan tornes a Xixona!*
—deien, amb eixa mescla de súplia i amenaça afectuosa.
- T'esperem en les festes següents!*
—afegien uns altres, com si l'estiguessen apuntant en una llista d'assistència obligatòria.

Nicole reia, i encara que la nit anava apagant-se com un ciri ja curt, ella caminava entre tots amb la sensació que s'emportava un trocet de Xixona ficat en la butxaca... un que, inevitablement, la cridaria de tornada.

Quan per fi va aconseguir ficar-se en el llit, va tancar els ulls, però la ment no va obeir: va continuar desperta

desfent un a un els records d'aquells dies com qui esmicola ametles per a un torró perfecte.

No havia sigut simplement un poble celebrant les seues festes era una cosa molt més profunda, més viva, més difícil d'explicar amb una sola paraula. Era una espècie de família immensa i desordenada, on tots es volien a la seua manera, on l'ajuda apareixia sense demanar-la, on qualsevol capaç de deixar el seu seient, el seu temps, o la seua veu amb la condició de que l'altre somriguera un poc més fort.

Les festes es basaven en la gent, en el nosaltres.

Es tractava de gent senzilla, treballadora, disciplina forjada en la disciplina de jornades llargues i esforços quotidians. No tenien mansions brillants a la part alta d'un pujol, ni Ferraris rugint en el garatge, ni passaports plens de segells exòtics.

No obstant això posseïen el més valuós que un ésser humà pot tindre: amor. Un amor silenciós, quotidià que es manifestava amb gestos mínims però carregats de significat.

Estos dies a Xixona li van fer vore com no servix de res tindre milers d'euros en el banc si no se sent un volgut, que no importen els centenars d'amics que un puga col·leccionar en xarxes socials si després d'eixes pan-

talles no hi ha afecte real, connexió genuïna, cura mútua.

Va entendre que les xarxes socials amb la seua lluentor i el seu soroll constant poden ser perilloses si es converteixen en un espill per a buscar validació pública. Perquè l'aprovació externa encara que momentània mai plena el buit de sentir-se en pau amb un mateix.

El que importa, va pensar Nicole, mentres tancava els ulls, és la coherència interna, la satisfacció de mirar-se a l'espill i enorgullir-se per la persona en la qual un s'està convertint.

Tota la resta –els números, les comparacions, les vanitats– és efímer i enganyós. Aquella certesa era un regal silenciós, que Xixona li havia donat i que cap luxe ni cap multitud virtual podia arrabassar-li mai.

Es va acomiadar de la família de Sofia a l'aeroport amb abraços llargs i silenciosos. Després dels besos i les promeses de mantindre's en contacte va caminar cap a la porta d'embarcament arrossegant el seu equipatge i amb la ment encara plena de records.

A la porta d'embarcament, va decidir fer una publicació. Va pujar una sèrie de fotos, però el que més importava no era l'estètica, ni la diversió de les fotos, el que volia transmetre era un missatge profund:

"No es tracta de filtres ni de likes. No consisteix en mostrar la perfecció que mai existix. El que he après aquests dies a Xixona és que la riquesa està en les arrels: en els amics que es converteixen en família, en un poble que celebra la vida compartida i en un amor silenciós que ho sosté tot.

La vida ensenya que les aparences sempre enganyen i que els gestos revelen la veritat de qui som. No és el que mostrem al món el que perdura, sinó la manera com tractem els altres, com acompanyem, com sostenim i com triem actuar quan ningú mira. Cada acte, construeix la memòria que deixem. Sempre hi ha temps d'escollir el bon camí.

Xixona no és només un lloc: és una experiència que deixa empremta. Cal viure-la per comprendre per què és el lloc més dolç del món. Visita-la, i deixa que et marque per sempre".

Nicole va respirar profund, i va polsar "publicar".

Mentres l'avió rodava per la pista, va mirar per la finestra i va pensar: *"En bufar els ciris vaig demanar un desig: que tots descobrisquen Xixona com jo ho vaig fer. Les festes de moros i cristians són el cor d'un poble que celebra la vida".* Amb un somriure tranquil, va tancar els ulls i es va deixar portar pel somni.

Sofia Chisvert Navarro



C/La Sarga, 1 - Bajo
(Esquina C/ Alcoy)
03100 JIJONA (Alicante)
Tlf. 96 561 27 77

clínica dental

Dr. Antonio Pérez Bas

Dra. Andrea Pérez Ros

ODONTOLOGÍA GENERAL
IMPLANTES
ORTODONCIA
ODONTOPEDIATRÍA

CIRUGÍA ORAL Y MAXILOFACIAL
PRÓTESIS FIJA Y REMOVIBLE
PERIODONCIA
ENDODONCIA



FARMACIA
Francisco De Prado

Avda. Constitución 10 - 03100 Jijona (Alicante)
965612187 - 679862028

Especialistas en la elaboración de turrones, dulces, fruta confitada y una línea innovadora de complementos nutricionales.



Bones festes!

Comprometidos con el éxito de tu negocio

- ✓ Gestión y planificación fiscal, laboral y contable para autónomos y empresas.
- ✓ Administración de fincas.
- ✓ Asesoramiento y gestión de contratos de compraventa de inmuebles.
- ✓ Solicitud de ayudas y subvenciones públicas para empresas, asociaciones y particulares.
- ✓ Declaraciones de la renta / Planificación fiscal.
- ✓ Cambios de titularidad de vehículos.
- ✓ Impuestos de sucesiones y donaciones y gestión de herencias.
- ✓ Solicitud de prestaciones (jubilación, viudedad, orfandad, maternidad y paternidad).



965 61 33 72
info@asesoriadecs.es
www.asesoriadecs.es





ALIMAQUIN

VENTA DE MAQUINARIA NUEVA Y DE SEGUNDA
MANO PARA FABRICAR HELADO ARTESANO,
VENTA DE REPUESTOS Y SERVICIO TÉCNICO



ALIMAQUIN
S.A. Y MAQUINARIA DE HELADERIA



TELME
GELATO AND PASTRY MACHINES

676 966 397 | 676 966 398
alimaquin@alimaquin.com



DISTRIBUCIONS VINS I LICORS

Ca llesca



distribuciones@callesca.net
c/ Mare de Déu de l'Orto, 37 - Xixona T. 965 61 06 73 - 639 10 62 43



REZUMAR

HERPAC
HERPAC S.L. DISTRIBUCION Y COMERCIO

Coca-Cola

Estrella Galicia

BODEGAS XALO
BODEGAS XALO S.L. DISTRIBUCION Y COMERCIO

LA EXPLANADA gourmet

Rubio

LAS VIRTUDES
VINO

MA
MAQUINARIA DE ALDEANUEVA

Organitzen:



Federació de
Sant Bartomeu i Sant Sebastià
XIXONA



Asociación Cultural y Festera
de Heladeros

Amb la col·laboració de:



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació, Cultura
Universitats i Ocupació



Ajuntament de Xixona

XXI FESTIVAL DE GUITARRA

CIUTAT DE XIXONA 2026

ENERO

Viernes 9 - 20.30 h - Teatret

GUITARRA CLÁSICA

Juan Carlos Arancibia Navarro

Sábado 10 - 20.30 h - Teatret

DÚO VIOLÍN Y GUITARRA

Krzysztof Melsinger y Magdalena Heinz

Domingo 11 - 12.00 h - Teatret

DÚO SOPRANO Y GUITARRA

José Luis Ruiz del Puerto y Julia Farrés-Llongueras

MARZO

Viernes 13 - 20.30 h - Teatret

GUITARRA CLÁSICA

Sasa Dejanović

Sábado 14 - 20.30 h - Teatret

GUITARRA CLÁSICA.

HOMENAJE A MANUEL DE LA CHICA

Fernando Espí

Domingo 15 - 12.00 h - Teatret

DÚO VIOLA Y GUITARRA

Rubén Parejo y David Fons

Elaboraciones a su Gusto

CHOCOLATES



POLVORONES



MAZAPANES



TURRONES



PELADILLAS



GRACEADOS

ALMENDRAS



RELLENAS

COMPLEMENTOS



HELADERÍA Y PASTELERÍA

www.lopetes.com

OBRADOR
EN PASTELERÍA & TURRONES S.L.
DE APOYO

Telf: 965 610 718

Email: obrador@lopetes.com

Lopetes
ARTESANOS

Telf: 965 610 718

Email: logistica@lopetes.com